

Sumario | nº2 – Decembro 2020

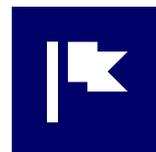
TESES

PEQUENA GUÍA PARA OS GRANDES PASOS DA TESE

1. Como depósito
2. O acto de defensa
3. Admisión e matrícula
4. Baixas e prórrogas
5. Xustificar as actividades
6. Compromiso de supervisión
7. Plan de investigación

OPINIÓN

Resiste e gaña, a lección máis valiosa

NOVAS

Consellos extraordinarios

Que pensan as/os que levaron o premio á mellor tese de doutoramento?

NOVAS

As baixas a petición propia só se poden activar unha vez

NOVAS

Cursos EDIUS no PFID para profesorado dos programas de doutoramento

ENTREVISTA

Emilio Ángel Abad Vida
Centro Supercomputación de Galicia

“Os SIX son ferramentas de análise para resolver problemas sobre o territorio e propoñer solucións”

Como lle está afectando a pandemia do COVID-19 á túa investigación?

NOVAS

En marcha o VIII Encontro da Mocidade Investigadora

NOVAS

A Real Academia de Doutores de España premia unha tese da USC

*«Everybody has
a plan until they
get punched in
the face»*

Mike Tyson

OPINIÓN

Resiste e gaña, a lección máis valiosa

Un dos primeiros trámites que fai un estudante de doutoramento é preparar o seu Plan de Investigación, que inclúe a metodoloxía e obxectivos da súa tese, así como os medios e a planificación temporal para logralo. En teoría, o doutorando, seguindo ese plan, poderá chegar a completar o seu proxecto de investigación orixinal—a súa tese—en tres anos; na práctica, moitas veces, ese plan é válido só por un tempo moi curto, ata que a realidade da investigación propinoulle uns cuantos directos e ganchos ao doutorando, que ao final do seu primeiro ano de tese dáse conta de que o seu maltreito plan de investigación era unha versión académica do conto da leiteira.

Chegados a este punto, o noso pobre doutorando adoita caer nun pozo de desesperación e angustia existencial coa sensación de que nunca acabará a súa (*p#t.\$*) tese. Afortunadamente, poucas, moi poucas veces ocorre iso. Co consello do seu director de tese, coa axuda dos seus compañeiros e, sobre todo, con traballo e esforzo, o noso heroe/doutorando encaixa os golpes do destino—máis fortes que os de Tyson—e consegue completar un proxecto de investigación, inesperado, diferente ao orixinal, pero tamén máis interesante, máis creativo e auténtico, un proxecto propio do que sentirse orgulloso.

Ao longo desa aventura, o incauto estudante de doutoramento acaba por transformarse nun experimentado investigador que sabe sobrepoñerse aos reveses intrínsecos a calquera exploración que se adentre no descoñecido e esa é, para alén das competencias técnicas e dos coñecementos adquiridos, a lección máis valiosa dun doutoramento. Como dicía Camilo José Cela: “O que resiste, gaña”.

M. Eugenio Vazquez

@ChemBioUSC / eugenio.vazquez@usc.es

Subdirector da EDIUS

Coordinador da Área de Ciencias e Enxeñarías

↩ [Ir ao sumario](#)

---

mini GUÍA

para os **grandes pasos**
na etapa *da tese*

Como facer un cambio de dedicación, unha modificación de matrícula, tramitar unha prórroga ou unha baixa temporal, ou como subir a túa secretaría virtual as actividades formativas que tes superadas son trámites sinxelos que podes resolver facilmente. Presta atención aos recordatorios destas páxinas sobre o teu Plan de Investigación e sobre o Documento de Supervisión Documental, pero tamén sobre como facer o depósito da tese ou como preparar o acto final de defensa. Son apuntamentos que dan sentido a esta mini guía, unha axuda imprescindible para non enliarse nos trámites administrativos da etapa da tese.

---

5 pasos importantes

TRÁMITES

1

Admisión, matrícula e taxas

Para calquera cuestión ou problema relacionado con estes asuntos, debes de dirixirte ao Servizo de Xestión Académica, empregando o email doutoramento@usc.es

[Consulta a información sobre a admisión e os calendarios de inscrición e matrícula](#)

2

Cambios de dedicación, baixas temporales y prórrogas

Os cambios de dedicación solicítanse cada curso académico durante o período ordinario de matrícula. **A Comisión Académica do Programa de Doutoramento (en adiante, CAPD)** é o órgano competente para a súa valoración.

As solicitudes de baixa temporal deben acreditarse documentalmente. Con carácter previo á resolución de concesión ou denegación, a CAPD debe emitir informe.

Transcorrido o prazo de tres anos a tempo completo ou de cinco anos a tempo parcial, o doutorando poderá solicitar á **CAPD** a autorización de prórroga.

[Ir ao seguimento dos doutorandos](#)

Ten en conta que:

- Sempre se solicitan pola túa Secretaría Virtual.
- A documentación xustificativa da túa petición, de momento, tes que facerlla chegar ao Servizo de Xestión Académica a través do email doutoramento@usc.es, quen a remitirá ao teu programa para o seu informe.
- Quen resolve ou non estas peticións non é a Escola, é o Servizo de Xestión Académica despois da recepción do informe da CAPD. Se tes calquera dúbida ou problema debes dirixirte a eles a través do email doutoramento@usc.es.

3

Xustificación das Actividades Formativas

Debes deixar constancia na **túa Secretaría Virtual** de todas as actividades formativas realizadas, que deben ser aceptadas polo titor/a ou director/a (perfil autorizado) e validadas pola CAPD. Aínda así, debes custodiar os documentos orixinais que acrediten a realización das actividades.

Ten en conta que:

- Podes subir, ao longo do curso, na túa Secretaría Virtual as xustificacións das actividades que vaías realizando. Entra no “Documento de Actividades” e súbeas en canto teñas o certificado, non esperes ao último día.
- Revisa con periodicidade a oferta de actividades de formación transversal que oferta a Escola, xa que se vai actualizando progresivamente, os requisitos de cada unha e o procedementos de matrícula.

4

Compromiso Documental de Supervisión (CDS)

É o documento que recolle as funcións de supervisión, tutela e seguimento dos doutorandos/as. Nel se especifican as condicións de realización da tese, os dereitos e deberes do doutorando/a, incluíndo os posibles dereitos de propiedade intelectual e/ou industrial derivados da investigación, a aceptación do procedemento de resolución de conflitos, así como os deberes do titor/a do doutorando/a e do seu director/a de tese (cargos que poden recaer na mesma persoa). Debe entregarse no prazo máximo dun mes dende a designación de director/a de tese.

Ten en conta que:

- O CDS tan só se entrega na EDIUS unha vez asinado polas persoas nomeadas para a dirección e titorización da tese pola CAPD, non antes. Se hai cambios na dirección da tese, debe comunicarse entregando o formulario de modificación de datos no CDS.
- Se a función de director/a e titor/a é asumida pola mesma persoa, esta debe asinar os dous recadros correspondentes.
- Non son válidas as sinaturas manuscritas escaneadas. Só pode asinarse o CDS con firma electrónica ou firma manual orixinal. Un mesmo CDS pode combinar sinaturas electrónicas e firmas manuais orixinais.
- Se todas as sinaturas son electrónicas o CDS pode achegarse por email. Se leva algunha firma manual debe entregarse presencialmente na EDIUS.

 [Ir ao modelos](#)

5

Plan de investigación

É o documento que recolle a metodoloxía que empregará o doutorando/a e os obxectivos que se pretenden alcanzar, así como os medios e a planificación temporal para acadalo.

O Plan de Investigación (PI) inicial debe elaborarse no prazo máximo de seis meses contados dende a data de matrícula. O doutorando/a poderá modificar o seu PI cando o considere necesario.

Ten en conta que:

- Se non o fixeches aínda, comeza a preparar o teu PI de acordo co teu director/a desde o momento en que o nomeen.
- O plan cúbrese on-line na Secretaría Virtual e terás pleno acceso ao formulario cando teñas asignadas á/s persoa/s directora/s. A pesar disto, podes ir facéndoo nun procesador de textos e despois simplemente tes que copialo e pegalo.
- Lembra que o idioma do PI será o idioma no que terás que presentar a túa tese de doutoramento, polo que ambos deben coincidir.

SE TES ALGUNHA DÚBIDA:
edius@usc.es

Como depósito a Tese?

DEPÓSITO

Cando a tese xa esté case rematada, vai revisando os trámites necesarios para facer o depósito e comezar o procedemento que permita a súa defensa.

A tese redactarase, como norma xeral, na lingua sinalada ao elaborar o plan de investigación: galego, castelán ou inglés. Para facelo noutra lingua precisará dunha autorización previa da CAPD e da EDIUS. No caso de que se redacte nunha lingua distinta do galego ou castelán, deberase incluír no exemplar un resumo de polo menos tres mil palabras en galego.

- A solicitude de depósito da tese só se pode facer a través da SEDE ELECTRÓNICA, empregando o [formulario](#) dispoñible na web da EDIUS.
- A documentación obrigatoria a presentar na SEDE ELECTRÓNICA está recollida na [ligazón](#).
- Os documentos que requiran da sinatura do doutorando/a, e das persoa/s directora/s e titora/s deberán facerse con sinatura electrónica.
- O pdf da tese de doutoramento NON se sube á SEDE ELECTRÓNICA, senón que será requirido posteriormente polo teu Programa de Doutoramento para incorporalo ao teu expediente.

Normas de edición do exemplar:

Antes de redactar o texto definitivo da tese, débense ter en conta as directrices tanto xerais, recollidas no artigo 34 do Regulamento de Estudos de Doutoramento da USC, como as [específicas](#) de cada Sección da EDIUS e do [formato de elaboración](#) das teses.

[Ir aos trámites para a presentación da tese a trámite](#)

[Ir a guías e impresos](#)

[↩ Ir ao sumario](#)

Revisa as particularidades dos trámites necesarios para o depósito de teses monográficas con contidos derivados de publicacións así como das teses por compendio de publicacións.

NON esquezas que:

- Nas teses monográficas con contidos derivados de publicacións así como nas teses por compendio de publicacións tes que indicar claramente cales foron as túas contribucións nesas publicacións, e referenciar completamente esa/s publicación/s.
- Nas teses monográficas con contidos derivados de publicacións tes que presentar:
  - A aceptación por escrito das persoas coautoras doutoras autorizando a presentación dos contidos derivados de publicación/s na tese.
  - A aceptación por escrito das persoas coautoras non doutoras onde se comprometen a identificar de xeito inequívoco a/túa/s contribución/, en particular, cando estes contidos se presenten tamén como parte doutra tese, para poder manter a coherencia e comprensión dos resultados da mesma.
- Nas teses por compendio de publicacións tes que aportar:
  - A declaración das persoas coautoras indicando que os artigos incluídos no compendio non foron empregados noutra tese.
  - A renuncia por escrito de todas as persoas coautoras non doutoras a empregar estas publicacións como parte doutra tese.
  - A partir do 1 de xaneiro de 2021, a discusión xeral debe ter una extensión mínima de 5000 palabras.
- De xeito excepcional, cando non sexa posible ter a aceptación por escrito de todos os coutores/as doutore/as e/ou non doutores, poderase substituír ese documento por unha declaración responsable túa indicando que puxeches en coñecemento daqueles a normativa e que contas coa súa autorización para presentar as contribucións como parte da tese (monográfica ou por compendio segundo o caso).
- O exemplar físico da tese, que contará con todas as firmas orixinais manuscritas ou electrónicas, entregárase ao teu Programa de Doutoramento cando recibas a autorización de defensa por parte da EDIUS. Eles xa nolo farán chegar á Escola.
- Coa implantación das solicitudes de presentación de teses por medios telemáticos (sede electrónica), o prazo máximo de permanencia nos estudos de doutoramento non se ve afectado polos períodos non lectivos establecidos no calendario académico da USC.

 [Ir ao sumario](#)

Acto de defensa

DEFENSA

Trámites para o acto de defensa da tese

A defensa da tese pode facerse de modo presencial, semipresencial ou, de modo excepcional, virtual.

Presenciais: Desenvólvense como ata agora coa única dife-rencia de que é necesaria a súa notificación á EDIUS para darlle publicidade na web.

Semipresenciais: Son as defen-sas nas que polo menos o douto-rando/a e un membro do tribunal asisten de forma presencial. Os medios habilitados son Microsoft Teams e videoconferencia. Este último recoméndase cando é só un dos membros do tribunal quen actúa de forma telemática; neste caso a asistencia de público só pode ser presencial.

Virtuais: Son as defensas nas que todos os membros asisten de forma telemática. Debe xus-tificarse a imposibilidade de asistencia presencial.

[↗ Ir a defensas de tese](#)

[↶ Ir ao sumario](#)

Xa non é necesario que os membros do tribunal emitan un informe previo á defensa da tese. Cando recibas a autoriza-ción da EDIUS para a defensa, no caso de teses (semi)tele-máticas, tes que facer unha solicitude de defensa a través de SEDE ELECTRÓNICA indicando:

- A modalidade de defensa que queres facer (presencial, semitelemática ou telemática).
- Unha data e hora estimada da defensa, lóxicamente acordada previamente entre o tribunal, ti, e a/s túa/s persoa/s directora/s.
- Declaración de cada membro do tribunal que actúe telemáticamente indicando que pode facelo nesta modalidade.

NON esquezas que:

Se vas facer a defensa de xeito semitelemático ou telemático, procura:

- Familiarizarte previamente co Microsoft TEAMS, que é o sof-tware oficial da USC no que transcorrerá a sesión de defensa. Conéctate á aplicación empregando as credenciais da USC para que poidas ter acceso a todas as funcionalidades (previa comunicación dos datos á EDIUS para que che deamos os permisos de acceso).
- Só terás que preocuparte de poder conectarte á videoconfe-rencia programada para a túa sesión de defensa, e comprobar que podes compartir a túa presentación cos asistentes. O resto é cousa nosa.
- Os asistentes poderán conectarse á túa sesión de defensa a través do enlace que estará dispoñible **aquí**.
- No caso de defensas de tese de xeito presencial, será o Pro-grama de doutoramento o que deba notificar, mediante o envío dun correo electrónico, os datos correspondentes ao acto de defensa (data, lugar e hora da sesión de defensa) cunha antelación de 10 días e unha vez se conte coa autorización do centro onde se relizará o acto de defensa.

Consellos extraordinarios

As súas teses están entre as que recibiron o Premio Extraordinario de Doutoramento das defendidas no curso 2018-19. Pedimos a todas as persoas premiadas que nos deran o seu parecer para encarar mellor esa tarefa. As que aceptaron participar tecen unha boa lista de consellos que son, coma eles, extraordinarios.

O máis importante na etapa de tese é:

Que non fixen e si faría hoxe se estivera aínda facendo a tese?

O mellor consello que poderías dar a quen estea facendo a súa tese:

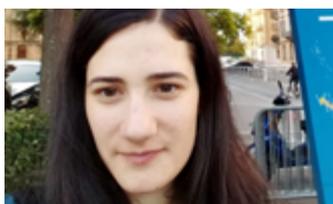

María Castro Corredoira
Área Ciencias Sociais e Xurídicas

Centrar a investigación nunha temática que te apaixone. É fundamental procurar unha liña de investigación que suscite moito interese ao doutorando/doutoranda, sobre todo, porque é o epicentro da túa vida profesional durante moito tempo.

Seleccionar con maior criterio curricular. Durante a tese non é infrecuente descoñecer o valor curricular que unha ou outra actividade poden ter. Ás veces, colmas esforzos en cuestións de escasa relevancia.

Respectar os propios tempos de cada un e non desesperarse. Se algo aprendín na etapa da tese é que é un período bonito pero tamén duro, polo que tamén hai que aprender a xestionar situacións e momentos difíciles.

Tamara Bouso Rivas
Área Artes e Humanidades

Ter un proxecto coherente cuns obxectivos ben definidos dende un principio. Isto axuda a unha xestión óptima do tempo limitado co que se conta para cumprir con outras obrigas e responsabilidades que son inherentes á nosa profesión.

Planificar ben o tempo a investir nos nosos estudos. Na nosa profesión debemos ser moi rigorosos, pero tamén entender que temos un tempo limitado e que os resultados non sempre son como queremos que sexan.

Que nunca perda de vista os seus obxectivos, e ante todo que sempre manteña a curiosidade e a ilusión por seguir aprendendo, investigando e difundindo o seu coñecemento.

Ismael González García
Área Ciencias da Saúde

O máis importante é aprender a responder preguntas científicas, adquirir a capacidade de deseñar experimentos que permitan resolver unha hipótese inicial. Isto implica interpretar a evidencia previa, aplicar unha metodoloxía adecuada, usar os controis precisos e interpretar ben os resultados.

O que tentaría facer é optimizar mellor o meu tempo de traballo. Trataría de ser máis eficiente e organizado nas horas de traballo para manter un mellor equilibrio entre a vida laboral e a familiar.

A etapa doutoral, habitualmente, supón a realización dun proxecto a moi longo prazo. Eu creo que, un bo consello é marcarse obxectivos a máis curto prazo que xeren recompensas intermedias e te permitan manter a motivación durante todo o período doutoral.

[↩ Ir ao sumario](#)

O máis importante na etapa de tese é:

Que non fixen e si faría hoxe se estivera aínda facendo a tese?

O mellor consello que poderías dar a quen estea facendo a súa tese:

Jesús García Álvarez
Área Ciencias Sociais e Xurídicas

Desfrutar do camiño. É o máis importante. Ser capaz de desfrutar de todo a pesar das dificultades que supón un proxecto desta envergadura. Maduramos a nivel persoal e profesional poñéndonos a proba, sorteando dificultades e descubrindo aspectos de nós mesmos que descoñecíamos.

Buscar un maior equilibrio entre as esixencias formais que implica realizar unha tese de doutoramento e as preferencias dun mesmo, en definitiva, ter unha maior dependencia da propia creatividade.

A tese é unha maratón intelectual que require de compromiso, esforzo e constancia. É importante dosificar as forzas. Na súa elaboración establecemos un forte vínculo que durará varios anos. Non debemos concebila como un final, senón máis ben como o inicio dunha nova etapa.

Francisco Cebreiro Ares
Área Artes e Humanidades

Manter o equilibrio entre a dedicación á investigación e os aspectos da vida persoal. Tamén, elaborar unha tese de calidade e atender o resto dos aspectos do currículo: publicacións, estancias, proxectos, administración, idiomas, etc.

Redactar a estrutura da tese tendo en conta o mundo editorial (actual) e os formatos das revistas internacionais, se ben considero que a “vella forma” das teses ten un sentido e un valor en si mesmo.

Madrugar (e establecer contacto con colegas da disciplina do resto do mundo).

Lucía Rey Ares
Área Ciencias Sociais e Xurídicas

Constancia. Paciencia. Paixón. Con frecuencia, os froitos do esforzo realizado non se vén até pasado algún tempo. Investigar sobre un tema que nos apaixone e motive é fundamental para non decaer cando os momentos de desánimo -que os hai- aparecen.

Se fose novamente estudante de doutoramento, quizais optaría por elaborar unha tese por compendio de artigos de investigación e por realizar algunha estada de investigación adicional.

Que faga unha boa elección da persoa/s que vai dirixir a súa tese, que saque o máximo proveito das oportunidades de aprendizaxe que se presentan, que non perda de vista o futuro e que disfrute da aprendizaxe e crecemento académico e persoal que posibilita o doutoramento.

catro cousas

Como lle está afectando
a pandemia do COVID-19
á túa investigación?

Responder pregunta

EDIUS **NOVAS**

As baixas temporais a petición propia só se poden pedir unha vez e non poderán prorrogarse se son inferiores a un ano

Se é por curso completo non hai obriga de pagar matrícula.

[Regulamento en galego](#)

[Regulamento en español](#)

O Regulamento de Estudos de Doutoramento establece que o estudante poderá solicitar, a petición propia, unha única baixa temporal no programa de doutoramento ante a CAPD por causas debidamente xustificadas. O período máximo desta baixa temporal é dun ano, ampliable ata outro ano máis. Tamén recolle que “a solicitude deberá estar avalada pola directora ou director da tese e realizarse durante o período de tutela académica, agás circunstancias excepcionais debidamente xustificadas” polo que a Comisión Executiva da EDIUS, reunida o 20 de novembro, considerou necesario facer as seguintes aclaracións sobre as casuísticas que se poden dar:

- A efectos de solicitude desta baixa temporal a petición propia, o período de tutela académica non inclúe os períodos de prórrogas. No caso de que se proceda a solicitar este tipo de baixa debidamente xustificada cando se está nalgún período de prórroga, a solicitude deberá ter o informe favorable das/os directores da tese e da CAPD, e terá que ser informada favorablemente pola Comisión Executiva da EDIUS.
- Se a solicitude de baixa ten unha duración inferior a un ano, non hai posibilidade de solicitar prórroga por un ano máis.

«Art. 22.1.1. Distínguense dous tipos de baixa temporal, que non se computarán para os efectos do tempo mínimo e máximo de permanencia nos estudos de doutoramento:

a) Por razóns de enfermidade, embarazo ou calquera outra causa prevista na normativa laboral vixente. As peticións deberán ser acreditadas documentalmente e dirixidas á CAPD responsable do programa. A duración da baixa será determinada pola causa dela.

b) A petición propia, a doutoranda ou doutorando poderá solicitar unha única baixa temporal no programa de doutoramento ante a CAPD por causas debidamente xustificadas. O período máximo desta baixa temporal será dun ano, ampliable ata outro ano máis. A solicitude deberá estar avalada pola directora ou director da tese e realizarse durante o período de tutela académica, agás circunstancias excepcionais debidamente xustificadas.»

- A/o doutorando que solicite a baixa por un curso académico completo, do 1 de setembro ao 31 de agosto, estará exento do pago de matrícula dese curso. No caso contrario, terá que abonar a matrícula completa aínda que unha parte do/s curso/s estea de baixa temporal.

[↩ Ir ao sumario](#)

EDIUS NOVAS

Axuste temporal nos requisitos das Teses por compendio de publicacións

A Comisión Executiva da EDIUS acordou, na súa reunión do 20 de novembro, axustar os requisitos para a presentación e admisión a trámite das teses elaboradas por compendio de publicacións e aprobou establecer unha prórroga até o 1 de xaneiro de 2021 para aplicar a obriga dunha extensión mínima de 5.000 palabras no apartado obrigatorio de discusión xeral da tese. Tamén decidiu que, de modo excepcional, posibilitase a presentación dunha declaración responsable por parte do doutorando/a no caso de non ter as declaracións dos coautores ou de telas sen as sinaturas válidas (electrónicas o manuscritas orixinais).

Iniciado o proceso para a renovación das CAPD

A EDIUS impulsa a renovación das CAPD de todos os programas de doutoramento da USC para proceder a axustar a súa composición ao que estipula o novo regulamento de réxime interno da EDIUS, que entrou en vigor en setembro. Para poder levar a cabo este proceso, enviaráselle aos programas de doutoramento as indicacións para que, de ser o caso, procedan a realizar as modificacións pertinentes.

En marcha o VIII Encontro da Mocidade Investigadora, que se realizará *online* en maio

A Escola de Doutoramento Internacional da USC comezou a impulsar a organización do VIII Encontro da Mocidade Investigadora que quedara posposto pola situación sanitaria e que agora se prevé celebrar no mes de maio de 2021 en formato telemático. Para a posta en marcha do encontro constituirase un comité organizativo formado por dúas persoas que xa tiveran participado na anterior edición xunto con outras tres por cada grande área de coñecemento.

Nesta edición tamén se invitará a colaborar a asociacións de estudantes que poidan estar interesadas así como a representantes da Asemblea de Investigadoras de Compostela (AIC). Máis información de como colaborar na organización no mail:

edius@usc.es

 [Ir ao sumario](#)

EDIUS NOVAS

Cursos da EDIUS vinculados ao PFID e orientados ao profesorado dos programas de doutoramento

Ana Isabel Rodríguez

Marián Cobelas

A EDIUS retoma e aumenta a oferta de actividades formativas orientadas ás persoas que dirixen ou titorizan teses de doutoramento. A revitalización desta iniciativa comeza con tres novos cursos: *Ferramentas para a creación de contidos audiovisuais para a investigación e a docencia*, que se impartirá o 15 de decembro de 2020 e o 13 de xaneiro de 2021; *Obradoiro de xestión de equipos*, os días 22 de decembro de 2020; e 12, 19 e 26 de xaneiro de 2021; e *Xestión de recursos*, o 25 de xaneiro e o 8 e 22 de febreiro de 2021. As tres actividades son gratuitas, con previa inscrición, e están propostas para ser recoñecidas como cursos de innovación e formación docente (PIFD).

Ferramentas para a creación de contidos audiovisuais para a investigación e a docencia, Obradoiro de Xestión de equipos e Xestión de recursos

O primeiro curso, coordinado pola profesora Ana Isabel Rodríguez, do PD en Comunicación e Información Contemporánea, oriéntase á adquisición de destrezas básicas no manexo de ferramentas de gravación e edición para a súa aplicación na creación de contidos audiovisuais de modo que permitan mellorar a formación do profesorado na elaboración de contidos audiovisuais para o seu uso en actividades docentes e de investigación. Estará impartido por Alba Silva, Roi Méndez e Ana Isabel Rodríguez, profesorado do Departamento de Ciencias da Comunicación da USC.

Tamén neste mes de decembro, comeza un obradoiro de xestión de equipos orientado a revisar estratexias para a xestión eficaz de persoas e estratexias de autoliderazgo e xestión emocional para favorecer o alcance de obxectivos individuais e comúns. O obradoiro será *online* e estará impartido por Marián Cobelas, profesora da Universidade Internacional de La Rioja (UNIR).

Máis información en:
edius.formacion@usc.es

 [Ir ao sumario](#)

EDIUS NOVAS

Investigacións destacadas por sociedades científicas

María Lorenzo

María Lorenzo González, do PD en Epidemioloxía e Saúde Pública, recibiu un dos tres premios da Sociedad Española de Epidemiología ao mellor artigo publicado no 2019, *Lung cancer risk and do-it-yourself activities. A neglected risk factor for lung cancer*, na revista *Environmental Research*. Dirixen a tese Alberto Ruano Raviña e Juan Miguel Barros.

Nerea Mouriño

Nerea Mouriño, do PD en Epidemioloxía e Saúde Pública, recibiu un dos dez premios da Sociedad Española de Epidemiología á mellor comunicación. Dirixen a súa tese Mónica Pérez Ríos e Joe Braun, da Universidade de Brown, EEUU.

Alejandro Fuentes

Alejandro Fuentes Iglesias, do PD en Medicina Molecular, acadou o Premio de Investigación Ernesto Vieitez Cortizo na modalidade de Traballo de investigación realizado por investigadoras/es séniors polo artigo *ADAR1-Dependent RNA Editing Promotes MET and iPSC Reprogramming by Alleviating ER Stress* - *ScienceDirect*, publicado coa doutora Diana Guallar Artal.

A Real Academia de Doutores de España premia unha tese da USC

Sara Mandiá Rubal

Sara Mandiá Rubal, do PD en Comunicación e Información Contemporánea, foi galardoada co Premio Fundación Ignacio Larramendi 2020, que outorga a Real Academia de Doctores de España pola súa tese sobre *Presencia y nivel de actividad en redes científicas de los investigadores españoles que publican en revistas de comunicación indexadas en Scopus (Elsevier): estudio de los perfiles en redes so-*

ciales y su posible impacto en los índices de citación, dirixida polos profesores Miguel Túñez López (USC) e Maricela López Ornelas (Universidade Baixa California, Mexico).

Para Sara Mandiá, este premio “é o recoñecemento a unha aportación de futuro para seguir explorando as tendencias na comunicación da ciencia”

[↩ Ir ao sumario](#)

NOVAS

Premios do Concello de Santiago a investigacións sobre emprego

O Concello de Santiago de Compostela vén de convocar os [premios a traballos académicos](#) sobre desenvolvemento produtivo local, a creación de emprego e modelos de xestión que estimulen a atracción e retención do talento. Os premios inclúen un apartado de teses de doutoramento defendidas nos cursos 2018/19 e 2019/20 para as que se establecen tres premios de 2.500, 2.000 e 1.500 euros. Tamén se convocan premios para os traballos de profesorado e de persoas vinculadas a grupos de investigación da USC con contías de 4.000, 3.000 e 2.000 euros. O prazo de presentación de solicitudes estará aberto durante 15 días naturais que comezan a contar ó día seguinte da publicación da convocatoria no Boletín Oficial da Provincia da Coruña, no que apareceu o 20 de novembro.

Dez becas AISTI

AISTI anuncia a [convocatoria de dez bolsas](#) de doutoramento en 2021, por valor de 1.500 euros cada unha, no ámbito das áreas científicas de Sistemas e Tecnoloxías de Información e afíns.

As propostas poden presentarse até o 31 de decembro de 2020.

Búscanse as mellores teses de enxeñaría e de tecnoloxía nuclear

A Fundación SENER convoca o premio anual á mellor tese de doutoramento en enxeñaría presentada no ano 2020. Outorgarase un único premio dotado con 12.000 euros para o autor/a e 3.000 euros a repartir entre os directores de tese. O prazo remata o 31 de decembro. [Consulta as bases](#).

A Sociedad Nuclear Española convoca o [Premio SNE](#) á mellor tese de doutoramento de 2020 que inclúa aportacións relevantes no campo da ciencia ou da tecnoloxía nuclear. Solicitudes até o 8/01/2021,

16 bolsas Fulbright de investigación predoutoral

Fulbright España convoca [16 bolsas](#) para realizar investigación predoutoral en universidades ou centros de investigación de Estados Unidos, en calquera disciplina, durante un período de entre seis e doce meses. As bolsas están dirixidas a titulados superiores españois que estean a realizar o doutoramento en España. O período de goce das bolsas será entre xuño de 2021 e decembro de 2022. O prazo de presentación de solicitudes remata o 12 de xaneiro 2021.

USC NOVAS

Explicar a tese nun *picht*

O Grupo Compostela de Universidades (GCU) convoca unha nova edición do concurso de *pitches* de investigación co que “pretende outorgar visibilidade á investigación levada a cabo polas universidades socias e impulsar a difusión dos resultados destas” e contribuír “ás políticas desvoltas polas universidades socias para impulsar a difusión de súa actividade investigadora”.

As persoas investigadoras das Universidades do Grupo, entre elas a USC, poden participar na actividade cunha presentación audiovisual na que expoñan, brevemente, as chaves da súa investigación. O Grupo Compostela de Universidades premiará ós *pitches* que mellor adapten a súa mensaxe a un público xeral, transmitan a relevancia da súa investigación e a súa aportación á sociedade. A data límite para presentar candidaturas é o 7 de abril de 2021 (12:00 PM GMT).

Como conseguir o texto completo dun artigo?

A Biblioteca Universitaria-USC pon a disposición das/os investigadores unha guía para saber como conseguir o texto completo dun artigo. No documento hai información relevante para acceder a textos completos a través da biblioteca, desde dentro e desde fóra da rede da USC e mediante extensións no navegador.

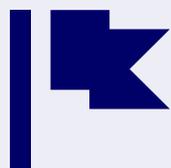

BIP, o Boletín de Información Profesional da USC

A área de orientación laboral e emprego da Vicerreitoría de Igualdade, Cultura e Servizos da Universidade de Santiago de Compostela vén de pór en marcha BIP, o [Boletín de Información Profesional](#).

Neste Boletín ofrécense, con amplo detalle, propostas de orientación laboral, emprego, bolsas de I+D e prácticas remuneradas. Tamén inclúe un enlace á [Plataforma de emprego da USC](#) para mellorar a empregabilidade do alumnado e das persoas egresadas.

[↩ Ir ao sumario](#)

Formación

Actividades

Decembro 2020 - Xaneiro 2021

Módulo: Competencias en análise de datos e modelización

BLOQUE BÁSICO (Programados en R)

I Introducción a R, estatística e visualización

12, 14, 19 e 21 de xaneiro de 2021

Presencial en Santiago e sincrónico (TEAMS). Matrícula: do 14 ao 23 de decembro de 2020

Introducción á programación de análises empíricos con R

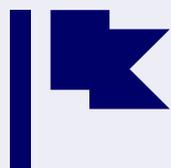
25, 27 e 28 de xaneiro de 2021 (*online*)

Matrícula: do 11 ao 21 de xaneiro de 2021

A matrícula faise a través da secretaria virtual do alumnado.
Busca en *Oferta as Actividades da EDIUS*, pero antes:

- **Consulta co/a teu/úa titor/a** se esta é unha **actividade adecuada para as túas necesidades** formativas.
- **Matricúlate nos cursos básicos consecutivamente:** 1º Introducción a R, 2º Introducción á regresión e 3º Introducción á programación de análises empíricas con R.
- **Se non tes coñecementos de estatística non te apuntes.** Na formación básica da EDIUS **hai propostas para as diferentes áreas que poden adaptarse mellor ás túas necesidades.** Consulta co/a teu/túa titor/a, coordinador/a cal é a mellor escolla. Se non ofrecemos o curso que precisas, eles poden solicitálo.

 [Ir ao sumario](#)

Formación

Actividades

Decembro 2020 - Xaneiro 2021

Módulo: Competencias en comunicación, divulgación

Divulgación e visibilidade social da investigación

Presencial: 18, 26 e 27 de xaneiro de 2021

Matriculación: do 8 ao 17 de xaneiro de 2021

Deseño e edición de materiais para presentacións escritas

Semipresencial: 16 e 17 de decembro de 2020 e 11 de xaneiro de 2021

Matriculación: consultar na web da EDIUS

Módulo: Actividades profesorado

Ferramentas para a creación de contidos audiovisuais para a investigación e a docencia

Presencial: 15 de decembro de 2020 e 13 de xaneiro de 2021

Matriculación: do 1 ao 7 de decembro de 2020

Obradoiro de xestión de equipos

Online: 22 de decembro de 2020; 12, 19 e 26 de xaneiro de 2021

Matriculación: do 9 ao 15 de decembro de 2020

Xestión de recursos

Presencial: 25 de xaneiro; 8 e 22 de febreiro de 2021

Matriculación: do 11 ao 18 de xaneiro de 2021

 [Ir ao sumario](#)

ENTREVISTA

“Os SIX son ferramentas de análise para resolver problemas sobre o territorio e propoñer solucións”

**Emilio-Ángel
Abad Vidal**

Centro Supercomputación de Galicia

Técnico superior en sistemas de información xeográfica no Centro de Supercomputación de Galicia (CESGA) e membro do GEPN. Desenvolve a súa liña de investigación na creación de modelos e servizos de información arqueolóxica interoperables, dirixidos á publicación de datos a través de infraestruturas de datos espaciais (IDE) de acordo coas especificacións da Directiva europea INSPIRE.

[↗ Ir ao perfil ORCID](#)

[↶ Ir ao sumario](#)

As tecnoloxías de análise de información xeo-espacial para investigación centran o curso da EDIUS que nestes días imparte online Emilio-Ángel Abad Vidal. O obxectivo desta actividade é que o alumando coñeza os principios teóricos para poder adaptar os datos de investigación á información xeográfica e aprender como tratalos con ferramentas dun software que usa datos xeo-espaciais para analizar e presentar os resultados. Tamén persigue atopar recursos cartográficos que poidan ser útiles para a investigación de cada estudante de xeito que poida aplicar os coñecementos adquiridos no curso á súa tese.

Que entendemos por información xeo-espacial?

Dentro do conxunto de datos sobre unha temática concreta, os xeodatos son todos aqueles aos que podemos asociar unha ubicación espacial, mediante coordenadas, nun sistema de proxección xeográfica. A información xeoespacial é a interpretación que podemos realizar dos conxuntos de datos espaciais, unha vez analizados a través de programas que permiten o seu manexo, como son os Sistemas de Información Xeográfica (SIX). O uso da cartografía e de técnicas de xeoprocesamento permite

realizar análises e comunicar de xeito eficiente os seus resultados, aplicados a calquera disciplina que manexe datos cun compoñente espacial como a economía, a demografía, o turismo, a arqueoloxía ou a historia.

Que formación básica preciso para poder seguir o curso?

O curso parte da base de que o alumno non coñece conceptos básicos aplicados no mundo da xeoinformación. Nel, trátanse aspectos teóricos que permiten comprender os fundamentos do manexo de datos xeorreferenciados, así como o uso básico dunha aplicación SIX de código aberto, neste caso, QGIS. A formación que se precisa, en definitiva, é un manexo básico da ofimática.

En que axuda o teu curso a un/ unha estudante de doutorado?

O doutorando aprenderá a localizar a cartografía que precise para o seu proxecto de investigación, dispoñible a través das fontes oficiais; ou ben a crear os seus propios datos. Así mesmo, aprenderá como organizar eses xeodatos e como relacionalos cos datos derivados do seu traballo, analizalos e presentar os seus resultados xerando a súa propia cartografía.

O curso oriéntase a crear mapas ou analizar datos?

Os SIX non son ferramentas para facer mapas, son ferramentas de análise que permiten resolver problemas sobre o territorio e chegar a propoñer solucións. Moitas veces os resultados preséntanse en forma de mapa, pois a capacidade dos mapas para transmitir unha determinada mensaxe en forma de imaxe é moi alta. No curso, faremos unha introdución á análise de datos desde un punto de vista espacial. Tamén aprenderemos como debemos crear un mapa correcto e as posibilidades para mellorar a mensaxe que queremos transmitir con el.

Traballades con QGIS? Que é?

QGIS é unha aplicación profesional de SIX de código aberto, que funciona sobre diversos sistemas operativos como Windows, Mac OSX ou Linux. Esta aplicación soporta unha gran cantidade de formatos de datos espaciais, tanto ráster como vectoriais. Non existen grandes diferenzas entre as distintas plataformas, pero o curso será impartido en Windows.

«O uso de cartografía e de técnicas de xeoprocesamento permiten realizar análises e comunicar resultados aplicados a calquera disciplina que manexe datos cun compoñente espacial»

Traballades con datos xeoespaciais, en que áreas é de utilidade?

Desde o departamento de SIX do CESGA levamos traballando, dende hai máis de 20 anos, en proxectos de diferentes temas a nivel rexional, nacional e europeo. Podemos destacar proxectos relacionados co mundo do mar para a xestión de pesqueiras, estudos de impacto ambiental, estudos socio-económicos, aplicados a traballos arqueolóxicos, etc. Estes son de utilidade sempre que tratemos e analizemos datos xeolocalizados, xa que son aplicados a diferentes ámbitos do coñecemento.

[↩ Ir ao sumario](#)

Catro consellos para quen se inicia na información xeoespacial

Localizar toda a cartografía de referencia dispoñible que precisemos.

Integrar todos os datos nunha base de datos espacial onde harmonizaremos o conxunto.

Analizar e presentalos nos nosos datos de información ou mediante mapas.

Presentar conclusións sobre o noso proxecto de investigación.

Podes darnos un exemplo de mapa con información xeo-espacial?

O curso é basicamente práctico. Nel, trataremos datos de moi diferente temática, prestando atención ás necesidades que teñan os doutorandos, de maneira que perciban a forma de manexar os datos, para que apliquen os coñecementos adquiridos directamente na súa investigación. Como exemplo, o resultado dun exercicio que realizamos no curso. Un mapa de diagramas por sectores económicos a nivel provincial de España nun ano concreto, onde relacionamos información espacial con datos que proveñen dunha fonte externa en formato de folla de cálculo.

Mapa de diagramas por sectores económicos a nivel provincial de España.

Remitidos

PD Historia, Xeografía e Historia da Arte

II Xornadas Mulleres Na Historia

O 11 de decembro, coordinadas por Ana M. Sixto Barcia, María Xesús Souto Blanco e Ofelia Rey Castelao. Actividade recoñecida polo programa de doutoramento Historia, Xeografía e Historia da Arte e polo mestrado en Igualdade, Xénero e Educación.

PD Equidade e Innovación en Educación

Webinar de balde no marco da RED REUNID

Recupera o contido da actividade, xa celebrada

PD Historia, Xeografía e Historia da Arte

Os horizontes da historia. II seminario internacional de novas/os investigadoras e investigadores

Recupera o contido da actividade, xa celebrada

 [Ir ao sumario](#)

Teses

Novembro 2020

Identification of Genome Wide Host RNA Biomarkers for Infectious diseases

RUTH BARRAL ARCA

Director/es: Federico Martín Torres, Antonio Salas Ellacuriaga

PD: Avances e Novas Estratexias en Ciencias Forenses

Data: 02/11/2020 - Semipresencial

Resumo:

Existe una predisposición genética en humanos a la susceptibilidad y la gravedad de las enfermedades infecciosas. No todas las personas en contacto cercano con patógenos se infectan y desarrollan la enfermedad, en general, la mayoría de los pacientes muestran síntomas leves o moderados, y solo una minoría desarrolla una enfermedad grave. En la presente tesis nos centramos en el estudio de las firmas de expresión génica, ya que el transcriptoma es un puente entre la información contenida dentro de nuestros genes y el fenotipo. Nuestros resultados demuestran el potencial del uso de firmas trascríptómicas del huésped en la práctica clínica como pruebas clínicas para diagnóstico, pronóstico o evaluación de riesgos.

Conceptualizations of the international student in international migration law, diplomacy and higher education economy: a transatlantic perspective

SARAH ELIZABETH REILLY

Director/es: María Isabel Lirola Delgado

PD: Dereito

Data: 05/11/2020 - Semipresencial

Resumo:

Despite the relevance of international students to various academic disciplines and the important implications for policy, comprehensive analyses of the international student within certain fields of research are lacking. Accordingly, this dissertation considers the figure of the international student in the United States and the European Union across three different academic disciplines: from an international migration law perspective, as an agent of cultural diplomacy within international relations, and as an instrument of higher education economy. This research endeavors to address the concept of the student migrant, and how student migrants are regulated within the international legal framework; the international student as a cultural diplomat, historically and presently; as well as the international student as a crucial economic commodity for institutions of higher education. Ultimately, the entirety of this work will consider how these conceptualizations at once occupy the same space, but often differ greatly in discourse and understanding.

[↩ Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Decisiones judiciales en agresiones sexuales a mujeres: variables legales y extra-legales

XAVIERA PAZ CAMPLÁ BOLÍVAR

Director/es: Ramón Arce Fernández, Mercedes Novo Pérez edro Ortego Gil

PD: Psicoloxía do Traballo e as Organizacións, Xurídica-Forense e do Consumidor e Usuario

Data: 06/11/2020 - Virtual

Paneles genéticos como herramienta en el diagnóstico de enfermedades raras en Pediatría

**SOFIA ISABEL BARBOSA SOUSA
GOUVEIA**

Director/es: María Rosaura Leis Trabazo, María de la Luz Couce Pico

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 12/11/2020 - Semipresencial

Xenealoxía do poder local galaico na Antigüidade

MARTÍN FERNÁNDEZ CALO

Director/es: Ana María Suárez Piñeiro

PD: Historia, Xeografía e Historia da Arte

Data: 12/11/2020 - Semipresencial

Resumo:

La tesis tiene como objetivo conocer las características de la violencia sexual ejercida contra mujeres adultas a través del análisis de sentencias penales emitidas por los tribunales chilenos, así como la prevalencia de mitos, esquemas mentales, sesgos y estereotipos en operadores jurídicos sobre este tipo de violencia. Se examina si los factores extralegales pueden influir, y en qué medida, las intervenciones de los operadores de justicia y el resultado del proceso judicial en este tipo de victimización, así como también identificar prácticas que puedan favorecer y prevenir la victimización secundaria, desde el paradigma de Justicia Terapéutica.

Resumo:

Se estima que las enfermedades raras en su conjunto afectan a entre un 3,5% y un 5,9% de la población mundial. El diagnóstico de estas patologías es uno de los desafíos más complejos a los que se enfrentan los especialistas en pediatría. A través de las tecnologías de secuenciación de próxima generación (NGS), implementadas en este proyecto de tesis, se han estudiado un total de 825 pacientes utilizando paneles genéticos individuales que incluyen genes asociados a Errores Congénitos del Metabolismo (ECM) y a enfermedades neurológicas. Se ha demostrado que las tecnologías NGS tienen un potencial enorme como test de primera línea, cambiando el paradigma de las pruebas genéticas en el diagnóstico de las enfermedades raras.

Resumo:

Ao longo da Antigüidade, a Galicia compartimentouse en múltiples entidades políticas locais cun desenvolvemento histórico autónomo. Nesta tese pártese, por primeira vez, dunha conceptualización clara do poder local para fundamentar o seu estudo, que descansa sobre unha reunión e avaliación, con vocación de exhaustividade, das fontes dispoñíbeis. Confecciónanse unha sólida cartografía histórica e dous grandes catálogos de entidades políticas locais para a época xermánica e a romana. Finalmente, encétase unha síntese xeral da historia do poder local galaico entendido como suxeito de estudo en si mesmo e non en cada un dos seus múltiples compoñentes.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Analysis of the quality and readability of the dental information found on web pages

YANINA VANESA LEDESMA LUDI

Director/es: Juan Manuel Seoane Lestón, Pablo Ignacio Varela Centelles

PD: Ciencias Odontolóxicas

Data: 12/11/2020 - Presencial

Papeles y familia. El Archivo de la Casa de la Canicouba de Tuy

FRANCISCO XABIER AÑOVEROS TRIAS DE BES

Director/es: Domingo Luis González Lopo

PD: Historia, Xeografía e Historia da Arte

Data: 13/11/2020 - Virtual

Valor diagnóstico del perfil mineral en el perro

YOLANDA MERCEDES CEDEÑO PRÓCEL

Director/es: Marta Inés Miranda Castañón, María Marta López Alonso

PD: Medicina e Sanidade Veterinaria

Data: 13/11/2020 - Virtual

Resumo:

More than 50% of global population has access to Internet, which is used to obtain information on health-related issues. Dentistry is not an exception and there is a growing concern about the quality and readability of this information which is often used when making clinical decisions. This PhD dissertation analyses both the quality and the requirements to understand this information in the three topics of dentistry which have raised more interest, so far: oral cancer, dental implants, and endodontics.

Resumo:

El Archivo de la Casa de la Canicouba de Tuy es la historia de dicha casa, sita en la calle Obispo Castañón nº 15 (antes Canicouba) de Tuy, que empezó a construir su primera propietaria Isabel Barbosa en 1547, así como de los quince posteriores titulares, a través de catorce generaciones y todo ello basado, principalmente, en la documentación obrante en su riquísimo archivo, con sus más de 17.000 documentos que abarcan desde el siglo XVI al siglo XXI. Se trata pues de la historia de una típica familia hidalga gallega, perteneciente a la concreta hidalguía urbana, cuyos miembros ocuparon cargos políticos y administrativos de máximo nivel (alcaldes, jueces, regidores, diputados, etc) durante varios siglos en la ciudad de Tuy, en su provincia y en Galicia.

Resumo:

Este estudio fue diseñado para (i) establecer intervalos de referencia de microminerales, (ii) evaluar si varían con diferentes patologías; (iii) evaluar la relación con marcadores bioquímicos, y (iv) evaluar los niveles hepáticos de Cu y sus interacciones con otros elementos en perros con hepatitis crónica. Se determinaron las concentraciones de elementos esenciales (Co, Cr, Cu, Fe, Mn, Mo, Ni, Se, Zn) y tóxicos (As, Cd, Hg, Pb) mediante ICP-MS. Este estudio ha permitido establecer rangos de referencia e identificar alteraciones clínicas asociadas con variaciones de microminerales y de marcadores bioquímicos. Los perros con hepatitis crónica, además de altos niveles de Cu en hígado, presentan también niveles altos de Co, Mn y Zn.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Evolución del pensamiento médico de entresiglos (1878-1931) en Galicia: de la caridad a la asistencia. El caso de Vigo.

FERNANDO DOMÍNGUEZ FREIRE

Director/es: Fernando Julio Ponte
Hernando, Marcelino Agís Villaverde

PD: Filosofía

Data: 13/11/2020 - Presencial

Uso problemático de internet y conductas de riesgo asociadas: predictores de personalidad y consecuencias psicosociales desde un enfoque longitudinal

CRISTINA ALONSO VILAR

Director/es: Estrella Romero Triñanes

PD: Neurociencia e Psicoloxía Clínica

Data: 17/11/2020 - Virtual

Radiogenómica en cáncer de pulmón y más allá: validación funcional de la región genómica 2q24.1

MIGUEL ELÍAS AGUADO BARRERA

Director/es: Angel María Carracedo
Álvarez, Ana Paula Vega Gliemmo

PD: Medicina Molecular

Data: 17/11/2020 - Semipresencial

Resumo:

El trabajo de investigación que ha permitido la realización de esta tesis doctoral estudia los orígenes de la medicina civil municipal en la ciudad de Vigo y los cambios en el pensamiento médico imperante en las diversas épocas. Analizaremos el tema partiendo de las Instituciones de Caridad, pasando por las de Beneficencia, reservadas a los pobres, hasta llegar a las Asistenciales con cobertura poblacional mucho más generalizada.

Resumo:

El objetivo de esta tesis es analizar el uso problemático de internet y otras conductas de riesgo asociadas (ciberacoso, sexting) en la población infanto-juvenil, incorporando una perspectiva longitudinal, para identificar cuáles son sus predictores de personalidad (modelo de los cinco grandes y estilos de apego) y las potenciales consecuencias conductuales y emocionales. Se han utilizado dos muestras, una clínica y una comunitaria, ésta última evaluada en dos tiempos distanciados por un periodo de un año. Los resultados indican que estos fenómenos son altamente frecuentes. Las tres conductas de riesgo estudiadas responden a predictores de personalidad diferenciados y, sin embargo, se asocian a desajustes emocionales y conductuales semejantes a lo largo del tiempo.

Resumo:

Se centra en la radiogenómica del cáncer de pulmón y en el estudio de las propiedades y caracterización funcional en respuesta a la radiación del gen TANC1. En el estudio de variantes genéticas asociadas al desarrollo de toxicidad en cáncer de pulmón no microcítico: i) realizamos un estudio de validación de los resultados reportados hasta el momento a partir de estudios gen candidato; ii) realizamos un estudio de asociación de genoma completo (GWAS) teniendo en cuenta toxicidad aguda, tardía, así como toxicidades específicas asociadas a la irradiación del pulmón; iii) evaluamos el riesgo poligénico de desarrollar cáncer de pulmón como predictor de riesgo de toxicidad a la radioterapia y (iv) analizamos las variantes del gen TANC1 en relación a la toxicidad de pacientes de cáncer de pulmón tratados con radioterapia.

[↩ Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Patrimonio Románico del arciprestazgo de Arousa

ALICIA PADÍN BUCETA

Director/es: Mª Dolores Barral Rivadulla

PD: Estudos Medievais

Data: 19/11/2020 - Semipresencial

O nivel de esforzo fiscal nos concellos rurais. Análise para os municipios de España de 5.000 - 20.000 habitantes.

JOSÉ LAÍÑO DE CASTRO

Director/es: Edelmiro López Iglesias, Jose Caamaño Alegre

PD: Desenvolvemento Rexional e Integración Económica

Data: 20/11/2020 - Virtual

Fondos medievales en los museos provinciales de Galicia: el caso de A Coruña.

MÓNICA REY CABEZUDO

Director/es: Mª Dolores Barral Rivadulla

PD: Estudos Medievais

Data: 20/11/2020 - Presencial

Resumo:

Este trabajo de investigación aborda el patrimonio románico del arciprestazgo de Arousa, perteneciente a la diócesis de Santiago de Compostela. El análisis de las fábricas abarca toda la vida del edificio, desde la edad media hasta la actualidad, tratando de englobar todos los aspectos que integran el edificio: tipología, escultura, pintura mural, aportando un enfoque completo de la fábrica.

Resumo:

O obxectivo desta investigación é a construción dun índice de Esforzo Fiscal alternativo ao empregado polo Ministerio de Facenda para o subconxunto de municipios rurais españois. Para isto, a partir dunha revisión da literatura e a análise da situación das finanzas municipais en España, elabórase un modelo econométrico en dúas etapas. Na primeira, emprégase a técnica non paramétrica DEA (Data Envelopment Analysis), para calcular un índice de eficiencia na explotación das bases impositivas municipais nos concellos de 5.000 20.000 habitantes. Sobre esa base, nunha segunda etapa, identifícanse os principais factores que inflúen no nivel de Esforzo Fiscal deses municipios, a través da estimación dun modelo de datos de panel.

Resumo:

En esta investigación se analiza la colección de obras de arte y restos arqueológicos de época medieval albergados en el Museo Histórico y Arqueológico de A Coruña, ubicado en el castillo de san Antón, desde el punto de vista tanto del contenido como del continente. Para ello, se ha estudiado la historia del propio edificio en sí mismo, las razones de su construcción, las sucesivas reformas y su titularidad, así como los hechos que acabaron por convertir este edificio en la sede del museo arqueológico provincial, la reforma sufrida para desempeñar tal fin y los inconvenientes que presenta como centro museológico.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Development of electronics for the VELO upgrade detector

ANTONIO FERNÁNDEZ PRIETO

Director/es: Pablo Vázquez Regueiro,
Víctor Manuel Brea Sánchez

PD: Investigación en Tecnoloxías da
Información

Data: 24/11/2020 - Virtual

Resumo:

Esta tesis cubre el diseño electrónico del detector de vértices (VELO) del experimento LHCb del CERN. El VELO está situado rodeando el punto de colisión de los dos haces de protones del LHC del CERN. Su diseño está lleno de restricciones que requieren diseños novedosos: minimizar la materia cerca del punto de colisión, diseño de componentes que soporten radiación, transmisión de datos a alta tasa y el procesado de los mismos, sincronización del sistema, etc. El trabajo presentado en esta tesis se centra en: por un lado, la validación del hardware y sus diferentes prototipos, por otro lado, el diseño del firmware de las FPGAs encargadas del control, sincronización y adquisición de datos del VELO.

El Sistema de Oleoducto Transecuatoriano (SOTE) en Quito: Evaluación de Percepción de Riesgo y Estrategias de Mitigación

**ALFREDO GEOVANNY SALAZAR
BAÑO**

Director/es: María Luisa Chas Amil

PD: Economía e Empresa

Data: 25/11/2020 - Virtual

Resumo:

La tesis se centra en el estudio de tres aspectos esenciales para el desarrollo de políticas de mitigación: el riesgo que representa para la población de una zona urbana vivir junto a un oleoducto en operación, la percepción de riesgo y las preferencias de medidas de mitigación por parte de la población. Se ha escogido como estudio de caso el Sistema de Oleoducto Transecuatoriano (SOTE) a su paso por el Distrito Metropolitano de Quito (DMQ). Los resultados muestran que la población debidamente informada percibe el riesgo que representa un oleoducto en operación en zonas urbanas, demandando preparación para enfrentarlo y alternativas de mitigación por las que está dispuesta a pagar.

Cibermedios locais e hiperlocais en España: mapa, modelos e produción informativa

Mª CRUZ NEGREIRA REY

Director/es: Xose López García

PD: Comunicación e Información
Contemporánea

Data: 26/11/2020 - Virtual

Resumo:

O ecosistema dos medios de proximidade sufriu unha profunda transformación derivada da crise económica e da industria mediática tradicional, que deixou múltiples áreas xeográficas sen unha cobertura informativa local. No contexto da sociedade rede, a cidadanía demanda unha información próxima e fiable, necesidade ante a cal xorden novos modelos de medios nos ámbitos local e hiperlocal. A investigación parte do mapeo e análise dos cibermedios locais e hiperlocais en España. O estudo de dez casos permite analizar a produción informativa, os modelos profesionais e de negocio, e as formas de interacción cos usuarios. A través dunha enquisa aos seus promotores, abórdase o crecemento dos cibermedios hiperlocais, unha tendencia en auxe no panorama internacional.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Estudio y alternativas de tratamiento de dermatofitosis frecuentes en Cuenca, Ecuador

CARMEN LUCÍA LÓPEZ CISNEROS

Director/es: Maria Joao Correia Pinto Carvalho De Matos, María Elena Cazar Ramírez, Eugenio Uriarte Villares

PD: Ciencia e Tecnoloxía Química

Data: 26/11/2020 - Virtual

Resumo:

La tesis plantea establecer la prevalencia de dermatofitosis en niños y adultos de la ciudad de Cuenca, Ecuador, y ensayar la actividad antifúngica *in vitro* de extractos y aceites esenciales de plantas presentes en la Región, frente a los agentes etiológicos más frecuentes de dermatofitosis presentes en el entorno, así como una serie seleccionada de derivados cumarínicos sintéticos. Se determinó que las 8 especies vegetales estudiadas contienen en su composición metabolitos secundarios con actividad antifúngica, siendo *O. basilicum*, *C. ambrosioides* y *M. crassifolia* las especies con mejor actividad. También se ha estudiado una familia de 23 nuevas cumarinas diferentemente sustituidas: 3-arilcumarinas y 4-aril/heteroaril-3-nitrocumarinas, que presentaron mejor actividad frente a *T. rubrum*.

Una elucidación filosófica de la ingeniería ambiental sanitaria

JOSÉ MANUEL ÁLVAREZ-CAMPANA GALLO

Director/es: José Luis Falguera López, Miguel Angel Quintanilla Fisac

PD: Lóxica e Filosofía da Ciencia

Data: 26/11/2020 - Semipresencial

Resumo:

La tesis parte de la filosofía de la tecnología, con enfoque práctico, sistemista, de ontología materialista. Se propone un modelo de elucidación sistemista Bunge-Quintanilla, identificando elementos CESM (componentes, entorno, estructura y mecanismos) del sistema tecnológico ingenieril. De ahí que la actividad ingenieril se contemple como un sistema complejo socio-técnico, abierto y adaptativo, constituido por: (i) sistemas ónticos materiales (comunidad profesional, artefactos), (ii) sistemas puente semióticos (lenguajes y gráficos), (iii) sistemas culturales conceptuales (epistémico, metodológico, axiológico y ético) y (iv) sistemas funcionales praxiológicos (docente, I+D+i, producción, y control). Se aplica al caso de la ingeniería ambiental sanitaria.

La construcción emocional de VOX

PALOMA CASTRO MARTÍNEZ

Director/es: Erika Jaraiz Gulías

PD: Marketing Político, Actores e Institucións nas Sociedades Contemporáneas

Data: 27/11/2020 - Presencial

Resumo:

La tesis doctoral, tras hacer una extensa revisión bibliográfica de la extrema derecha europea, trata de determinar qué variables determinan la explicación del voto a VOX, haciendo hincapié en la construcción emocional del voto. No se trata sólo de una construcción estructural del voto, sino de una construcción emocional. Para tal fin, se emplearán avanzadas técnicas estadísticas de análisis multivariante a partir de la Encuesta Postelectoral de las Elecciones Generales de noviembre de 2019, realizada por el Equipo de Investigaciones Políticas da Universidade de Santiago de Compostela.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Enfermedad de Kienböck: Análisis de su etiología, clasificación y posibilidades terapéuticas

SERGIO POMBO EXPÓSITO

Director/es: Jesús Pino Mínguez, Oreste Gualillo

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 27/11/2020 - Virtual

Determination of transformation products formed during water disinfection by chromatographic techniques coupled to quadrupole time-of-flight mass spectrometry

BENIGNO SIEIRA NOVOA

Director/es: José Benito Quintana Álvarez, María del Rosario Rodil Rodríguez

PD: Ciencia e Tecnoloxía Química

Data: 27/11/2020 - Semipresencial

Marcial del Adalid (1826-1881): biografía, catalogación de su obra musical y su vinculación con la creatividad cultural socio-identitaria

LAURA TOURIÑÁN MORANDEIRA

Director/es: Carlos Villanueva Abelairas

PD: Historia, Xeografía e Historia da Arte

Data: 27/11/2020 - Semipresencial

Resumo:

La Enfermedad de Kienböck es una alteración de la estructura del semilunar, que se ha relacionado con un trastorno de su vascularización, que da lugar a su necrosis avascular. Actualmente existe controversia sobre su posible causa. Para su tratamiento se han publicado multitud de opciones terapéuticas a lo largo del último siglo, desde su descripción en 1910. No existe suficiente evidencia que avale la superioridad de un tratamiento, sobre los restantes en el manejo de esta enfermedad. Para aportar evidencia en este campo, hemos diseñado un estudio retrospectivo multicéntrico de base hospitalaria de pacientes diagnosticados de Enfermedad de Kienböck.

Resumo:

Nowadays, emerging contaminants is one of the most interesting topics in the scientific community. Due to the inefficiency in WWTP for eliminating compounds from waters, contaminants go through all the barriers and reach ending waters for re-use. That is the reason why since the last years, the presence of several substances in environmental sources, such as waters, is increasing and becoming a human health threat. In this thesis, studies about the degradation of emerging contaminants were performed. In degradation processes, regarding the method, the compounds are transformed into other new structures, with unknown toxicity activity. The elucidation of these new substances, as well the parameters about their toxicity, is also evaluated in this work.

Resumo:

La tesis se enmarca, desde el punto de vista metodológico, en la Musicología Histórica y en el género de la Biografía Histórica, en la Musicología Digital, como ámbito específico de las Humanidades Digitales, y en postulados de la Antropología Cultural simbólica para el análisis del valor socio-identitario en la obra de Marcial del Adalid. Esto permite estudiar a este compositor de forma holística: reconstrucción biográfica y genealógica; estudio y catalogación de su producción musical; estudio de su repertorio basado en folklore autóctono, que da lugar a su música de salón gallega, y su vinculación con la creatividad cultural socio-identitaria; y el devenir de su legado patrimonial, que se cataloga.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Reacciones de formación y ruptura de enlaces C-C mediadas por metales alcalinos y por reactivos de Sn para la síntesis de sistemas policíclicos

LUCAS MARTÍNEZ GARCÍA

Director/es: María Rita Paleo Pillado,
Francisco Javier Sardina López

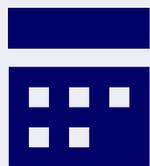
PD: Ciencia e Tecnoloxía Química

Data: 27/11/2020 - Virtual

Resumo:

En la primera parte de este trabajo se estudiaron reacciones mediadas por metales alcalinos reductores para la construcción de estructuras carbocíclicas complejas a partir de compuestos aromáticos baratos y de fácil obtención. A partir de un diéster aromático, ftalato de diisopropilo, se sintetizaron distintos bicíclicos fusionados [6,n] a través de un proceso secuencial de desaromatización-alquilación. Estos bicíclicos se trataron con metales alcalinos para tener acceso directo a carbocíclicos de tamaño medio generalmente difíciles de preparar. Mediante un proceso tándem de reacción conjugada/ciclación transanular, estos carbocíclicos permitirán preparar, de manera estereoselectiva, nuevos sistemas bicíclicos de interés. Como segundo objetivo, se abordó el estudio de la reactividad de compuestos trialquilestannil-litio con distintos diésteres alicíclicos como nuevo tipo de reagrupamiento Sn-Li.

 [Ir ao sumario](#)

Axenda

Decembro 2020

1

Abre matrícula

- Curso sobre ferramentas para crear contidos audiovisuais.

4

Reunión da Comisión Executiva da EDIUS

9

Abre matrícula

- Obradoiro de xestión de equipos.

14

Abre matrícula

- Curso de iniciación a R.

15

Comeza o curso

- *Ferramentas para a creación de contidos audiovisuais.*

17

Xornada informativa para estudiantado

- Sobre os cambios no regulamento que afectan aos procesos na etapa de tese.

18

Reunión da Comisión Executiva da EDIUS

22

Comeza o curso

- Obradoiro de xestión de equipos.

NON pechamos en NADAL

[↩ Ir ao sumario](#)

“Facer unha tese é unha especie de traballo metódico; supón construír un «obxecto» que, en principio, serva tamén aos demais. E para isto non é tan importante o tema da tese como a experiencia de traballo”

(Umberto Eco)

---

nEDIUS

Coordinación Miguel Tüñez

Revisión lingüística Gisella Costas López
PD Estudos da Literatura e da Cultura

Deseño **nudo**

Escola de Doutoramento Internacional (EDIUS)

881814360 / 14361
edius@usc.es

Casa dos Catedráticos. Av. das Ciencias, 6
15782 Santiago de Compostela

Depósito Legal: C 1550-2020